

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

4. juli 2016

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF, COM (2016) 289

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 25. maj 2016 forslag til forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted. Med forslaget ønsker Kommissionen at fremme et velfungerende indre marked gennem lige adgang til varer og visse tjenesteydelser i hele EU. Forslaget er en del af Kommissionens e-handelspakke, der har til hensigt at sætte skub i den europæiske e-handel.

Forslaget indeholder et forbud mod adgangs begrænsning af f.eks. hjemmesider og applikationer på baggrund af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted, samt forbud mod automatisk omdirigering uden kundens samtykke.

Endvidere foreskriver forslaget, at kunder uanset deres nationalitet, bopæl eller hjemsted vil få ret til at handle på samme vilkår som lokale kunder i følgende situationer:

- 1) Salg af varer, der ikke leveres af den erhvervsdrivende til den medlemsstat, hvor kunden er bosat,*
- 2) Udbud af elektronisk leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion ikke er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser,*
- 3) Salg af tjenesteydelser, der fysisk leveres i den medlemsstat, hvor sælger er aktiv, men hvor kunden ikke er statsborger, har bopæl eller hjemsted.*

Ensartet håndhævelse og bistand til forbrugere er ligeledes nøgleelementer i forslaget. Forslaget lægger blandt andet op til, at håndhævelsesmekanismerne i forordning 2006/2004/EF om forbrugerbeskyttelsessamarbejde og i forbudsdirektivet 2009/22/EF ændres, således at de også gælder for dette forslag, når kunden er en forbruger.

Forslaget vurderes at kunne få økonomiske konsekvenser såfremt andelen af danske forbrugeres e-handel i udlandet stiger. Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at vurdere forslagets konsekvenser for konkurrenceevnen, men faktorer såsom et højere omkostningsniveau og afgiftstryk i Danmark end i mange andre EU-lande kan spille ind. Forslaget kan medføre statsfinansielle konsekvenser i form af et reduceret dansk afgiftsprove-nu.

Regeringen støtter som udgangspunkt, at der skabes større gennemsigtighed for europæiske forbrugere og virksomheder, som handler online. Det er imidlertid afgørende, at løsningen ikke resulterer i unødige byrder for virksomhederne, eller skaber uklarhed om forbrugernes rettigheder eller medfører væsentlige statsfinansielle konsekvenser. I forlængelse heraf er regeringen skeptisk i forhold til, at forslaget muligvis kan medføre øgede omkostninger for bl.a. små- og mellemstore virksomheder, bl.a. med den foreslåede salgspflicht. Regeringen lægger vægt på, at der opsættes værn som forhindrer forretningsmodeller, hvor der systematisk drages fordel af medlemsstaternes forskellige afgifter og momssatser.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har ved KOM (2016) 289 af 25. maj 2016 fremsendt forslag om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF.

Forslaget er oversendt til Rådet den 30. maj 2016 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsmæssige procedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Et velfungerende indre marked, herunder det digitale, ligger højt på Kommissionens politiske dagsorden. Kommissionen erklærede i strategien for det digitale indre marked fra maj 2015, at visionen er at skabe et digitalt indre marked, hvor varer, personer, tjenesteydelser og kapital frit kan bevæge sig på tværs af grænser, og hvor borgere og erhvervsdrivende kan udøve online aktivitet uanset nationalitet eller bopæl.

Forslaget er den del af Kommissionens e-handelspakke fra den 25. maj, som har til hensigt at sætte skub i den grænseoverskridende europæiske e-handel. Pakken indeholder desuden elementer om pakkeleveringsløsninger til rimelige priser, effektiv forbrugerbeskyttelse på tværs af grænserne samt retningslinjer om anvendelsen af direktivet om urimelig handelspraksis.

3. **Formål og indhold**

Forslaget skal bidrage til et velfungerende, konkurrencedygtigt indre marked gennem lige adgang til varer og visse tjenesteydelser i hele EU.

Med forslaget ønsker Kommissionen at forhindre geoblokering og andre former for forskelsbehandling på baggrund af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted således, at forbrugere og erhvervsdrivende, der ønsker at købe varer og tjenesteydelser i et andet EU-land, ikke forskelsbehandles med hensyn til blandt andet priser, salgs- eller betalingsvilkår.

Forslaget tilsigter ligeledes at skabe mere gennemsigtighed for europæiske forbrugere og erhvervsdrivende, der handler online samt lige konkurrencevilkår og øget forbrugertillid gennem en mere ensartet håndhævelse af eksisterende regler.

I det følgende gennemgås de centrale elementer i Kommissionens forslag.

Anvendelsesområde

Følgende situationer er omfattet af forslaget:

- a) når en erhvervsdrivende sælger varer eller tjenesteydelser eller agter at gøre det i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor kunden har bopæl eller hjemsted,
- b) når en erhvervsdrivende sælger varer eller tjenesteydelser eller agter at gøre det i samme medlemsstat som den, hvor kunden har bopæl eller hjemsted, men kunden er statsborger i en anden medlemsstat,
- c) når en erhvervsdrivende sælger varer eller tjenesteydelser eller agter at gøre det i en medlemsstat, hvor kunden opholder sig midlertidigt uden at have bopæl eller hjemsted i den pågældende medlemsstat,

De former for erhvervsdrivende, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) er ikke omfattet af forslaget. Det drejer sig blandt andet om finansielle tjenesteydelser, visse tjenesteydelser indenfor transportsområdet, audiovisuelle tjenester m.v.

Ydermere foreskriver servicedirektivets artikel 20, stk. 2, at der kan være objektive forhold, såsom forskellige markedsvilkår eller nationale særregler, der kan legitimere, at erhvervsdrivende anvender forskellige vilkår for visse forbrugere i visse lande. Hvis bestemmelserne i forslaget strider mod bestemmelserne i servicedirektivets artikel 20, stk. 2, har bestemmelserne i forslaget forrang.

Endvidere berører forslaget ikke de regler, der finder anvendelse på beskatningsområdet.

Efter forslaget berører forordningen ikke EU-lovgivningen om civilt samarbejde. En erhvervsdrivendes overholdelse af forordningen skal ikke fortolkes således, at vedkommende retter sin virksomhed mod den medlemsstat, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl som omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra b, i forordning (EF) nr. 593/2008 (Rom I-forordningen) og artikel 17, stk. 1, litra c, i forordning (EU) nr. 1215/2012 (Bruxelles I-forordningen).

Forslaget indebærer således, at efterlevelse af forordningen ikke i sig selv udgør et sådant forhold, som efter Rom I-forordningens artikel 6, stk. 1, litra b, medfører, at en aftale mellem en erhvervsdrivende og en forbruger skal være underlagt lovgivningen i forbrugers opholdsland, og som efter Bruxelles I-forordningens artikel 17, stk. 1, litra c, medfører, at sidstnævnte forordnings regler om retternes kompetence i sager om forbruger-aftaler skal finde anvendelse.

Hvorvidt en erhvervsdrivendes hjemmeside må anses for at rette sin virksomhed mod den medlemsstat, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl, skal således – som hidtil – foretages ud fra en samlet vurdering af hjemmesiden.

Adgang til onlinegrænseflader

Ifølge forslaget må erhvervsdrivende ikke ved hjælp af blandt andet tekniske foranstaltninger, såsom IP-adresser og betalingsmidler blokere eller begrænse adgangen til deres onlinegrænseflade¹ på baggrund af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Det vil ifølge forslaget fortsat være muligt at have f.eks. forskellige hjemmesider, der er tilpasset bestemte markeder i forhold til sprog, varesortiment m.v., men det vil omvendt ikke være tilladt at omdirigere kunder på baggrund af nationalitet, bopæl eller hjemsted til de lokale hjemmesider, uden kundens samtykke. Endvidere er det et krav, at alle udgaver af onlinegrænsefladen er let tilgængelige for kunden til enhver tid.

Forbuddene gælder dog ikke, hvis adgangsbegrænsningen eller omdirigeringen er nødvendig for at sikre, at erhvervsdrivende overholder et retligt krav i EU-retten eller i national lovgivning. F.eks. kan der være love, der begrænser kundernes adgang til visse varer eller tjenesteydelser i visse medlemsstater, blandt andet forbud mod visning af bestemte former for indhold. I disse særlige tilfælde skal den erhvervsdrivende klart begrunde adgangsbegrænsningen. Begrundelsen skal være formuleret på det sprog, der anvendes på den onlinegrænseflade, som kunden oprindeligt forsøgte at få adgang til.

---

¹ Definition: et websted eller applikationer, der drives af eller på vegne af virksomheden, og som skal give kunder mulighed for at se varer eller tjenesteydelser med henblik på salg

Adgang til varer og tjenester

Som det fremgår af forslagets artikel 4 må erhvervsdrivende i en række bestemte situationer ikke anvende forskellige generelle betingelser for adgang² til deres varer eller tjenesteydelser eller afstå fra at sælge på baggrund af kundens bopæl, nationalitet eller hjemsted.

I følgende situationer vil kunder uanset deres nationalitet, bopæl eller hjemsted få ret til at handle på samme vilkår som lokale kunder:

- a) Salg af varer, der ikke leveres af den erhvervsdrivende eller på vegne af den erhvervsdrivende over grænsen til den medlemsstat, hvor kunden er bosat. I disse tilfælde skal kunden kunne købe varer på samme betingelser, herunder pris- og leveringsbetingelser, som tilsvarende kunder, der har bopæl i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret. Det vil betyde, at en udenlandsk kunde selv vil skulle arrangere transport eller afhente varen i den pågældende medlemsstat eller i en anden medlemsstat, som den erhvervsdrivende leverer til.
- b) Udbud af elektronisk leverede tjenesteydelser såsom cloud-tjenester, datalagring, webhosting og firewalls, med mindre tjenesteydelsens vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser. Fx er elektroniske musik- og bogtjenester ikke omfattet af forslagets artikel 4, men kan blive omfattet som følge af evalueringen, der er beskrevet i forslagets artikel 9.
- c) Salg af tjenesteydelser, såsom hotelophold, biludlejning og billetter til musikfestivaler eller forlystelsesparker, der fysisk leveres i den medlemsstat, hvor sælger opererer, men hvor kunden ikke er statsborger, har sin bopæl eller sit hjemsted.

Det vil fortsat være muligt for erhvervsdrivende at rette deres virksomhed mod forskellige medlemsstater eller bestemte kundegrupper i form af målrettede tilbud og forskellige vilkår og betingelser.

Litra b vedrørende elektronisk leverede tjenesteydelser gælder ikke for erhvervsdrivende, der er fritaget for moms på grundlag af bestemmelserne i momssystemdirektivets særordning for små erhvervsdrivende (2006/112/EF). I Danmark betyder det, at personer og virksomheder, som ikke skal momsregistreres, vil være undtaget fra bestemmelsen i litra b. Det er fx tilfældet når en virksomheds momspligtige leverancer samlet ikke overstiger 50.000 kr. årligt. Særordningen i momssystemdirektivet anvendes forskelligt i EU-landene, hvorfor litra b vil have en forskellig udstrækning i EU-landene.

---

² Forslaget definerer termen 'generelle betingelser for adgang' ”som alle de vilkår, betingelser og andre oplysninger, herunder salgspriser, der regulerer adgangen til varer eller tjenesteydelser, som en virksomhed udbyder til salg, og fastsættes, anvendes og stilles til rådighed for den brede offentlighed af eller på vegne af virksomheden, og som gælder i mangel af en individuelt forhandlet aftale mellem virksomheden og kunden”.

Situationer, hvor erhvervsdrivende, som følge af et specifikt lovkrav eller forbud i lov mod at sælge visse varer eller tjenesteydelser til bestemte kunder eller markeder, er undtaget fra forbuddet.

Hvad angår salg af bøger forhindrer bestemmelserne ikke erhvervsdrivende i at anvende forskellige priser over for kunder i bestemte områder, hvis de er forpligtet hertil i henhold til national lovgivning, der er i overensstemmelse med EU-retten. National lovgivning kan derfor fortsat kræve, at erhvervsdrivende overholder visse regler om prisfastsættelse for bøger.

Betalingsmidler

Forordningen indeholder et forbud mod forskelsbehandling relateret til betaling. Konkret må erhvervsdrivende ikke anvende forskellige betingelser for betaling på grund af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted. Forbuddet gælder, når betalinger foretages via en række elektroniske transaktioner (pengeoverførsler, direkte debitering eller et kortbaseret betalingsinstrument af samme varemærke), når der kan kræves stærk kundeautentifikation af betaleren, så man er sikker på, hvem kunden er, og når betalingerne er i en valuta, som betalingsmodtageren accepterer.

Aftaler om passivt salg

Kommissionen foreslår, at aftaler med erhvervsdrivende, der indeholder begrænsninger for passivt salg, dvs. besvarelse af uopfordrede henvendelser fra individuelle kunder, automatisk er ugyldige. Formålet er at forhindre, at forslagens bestemmelser omgås ved hjælp af kontraktlige midler.

Håndhævelse, bistand til forbrugere og ændringer i forbrugerbeskyttelseslovgivning

For at understøtte effektiv overholdelse og håndhævelse af indholdet af forordningen foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne udpeger myndigheder, der varetager håndhævelsen af forordningen. Medlemsstaterne skal fastsætte sanktioner for overtrædelse af forordningen.

Forslaget lægger op til, at håndhævelsesmekanismerne i forordning 2006/2004/EF om forbrugerbeskyttelsessamarbejde og i forbudsdirektivet 2009/22/EF ændres, således at de også finder anvendelse på denne forordning i de tilfælde, hvor kunden er en forbruger.

Endvidere skal medlemsstaterne udpege et eller flere kontaktpunkter, der er ansvarlige for at yde praktisk bistand til forbrugere i tilfælde af tvister mellem forbrugere og erhvervsdrivende om anvendelsen af forordningen.

Revisionsklausul

Kommissionen skal senest to år efter forordningens ikrafttrædelse, og herefter hvert femte år præsentere en evaluering, herunder forslag om ændringer i lyset af den retlige, tekniske og økonomiske udvikling.

I forbindelse med evalueringen skal det vurderes, om forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 4, stk. 1, litra b, også bør gælde for elektronisk leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser, forudsat at erhvervsdrivende har de nødvendige rettigheder i de relevante områder. Kommissionen vil således blandt andet se på, om fx elektroniske musik- og bogtjenester skal være omfattet af forbuddet i artikel 4, stk. 1.

Afsluttende bestemmelser

Forslaget har virkning senest seks måneder efter forslaget er trådt i kraft.

Kravene for elektronisk leverede tjenesteydelser har virkning fra 1. juli 2018.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver.

Sagen behandles i Europa-Parlamentets udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO-udvalget). Der foreligger endnu ikke en udtalelse om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen redegør i forslaget for, at udfordringerne vedrørende geoblokering og andre former for forskelsbehandling har grænseoverskridende dimensioner, idet problemstillingen oftest opstår, når en kunde fra en medlemsstat henvender sig til en erhvervsdrivende i en anden medlemsstat. Kommissionen fremhæver i den forbindelse, at de eksisterende regler, herunder national gennemførelse af gældende EU-ret på området, ikke hidtil har kunnet adressere problemet fuldt ud.

Det er således Kommissionens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da formålet med forordningen ikke i tilstrækkeligt omfang vil kunne opnås af medlemsstaterne, men derimod på unionsniveau.

Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet regeringen deler Kommissionens vurdering af, at der er tale om en bred dagsorden, der går på tværs af grænser, hvorfor det er væsentligt med en fælles europæisk tilgang, som understøtter vækstpotentialet uden at skabe unødige byrder.

6. Gældende dansk ret

Lov om tjenesteydelser i det indre marked

Loven om tjenesteydelser i det indre marked blev vedtaget i maj 2009 som en gennemførelse af reglerne i direktiv 2006/123/EF (servicedirektivet). Loven fastsætter blandt andet forbud mod at forskelsbehandle tjenestemodtagere på baggrund af nationalitet, opholdssted eller hjemsted, med mindre det kan begrundes i objektive kriterier, herunder faktiske meromkostninger grundet geografisk afstand, forskellige markedsvilkår eller nationale særregler.

E-handelsloven

Direktiv 2000/31/EF om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel i det indre marked (e-handelsdirektivet) er gennemført i dansk ret ved e-handelsloven i april 2002.

Reglerne indebærer blandt andet, at erhvervsdrivende er forpligtet til at give nogle generelle oplysninger om den erhvervsdrivende, pris, tekniske oplysninger i forbindelse med aftaleindgåelse og give en ordrebekræftelse. Derudover indeholder reglerne forbud mod skjult reklame. Reglerne supplerer de regler, der allerede gælder efter dansk ret, f.eks. i markedsføringsloven og forbrugeraftaleloven.

E-handelslovens materielle regler (fx oplysningsforpligtelserne) gælder både nationalt og ved grænseoverskridende markedsføring. De materielle bestemmelser absorberes ofte af anden lovgivning (fx markedsføringsloven). Overtrædelser af de materielle bestemmelser er således typisk også i strid med god markedsføringsskik.

E-handelslovens bestemmelser gælder både i forholdet mellem erhvervsdrivende og mellem erhvervsdrivende og forbrugere. En række bestemmelser kan dog fraviges ved aftale i forholdet mellem erhvervsdrivende.

Efter e-handelsloven gælder der som udgangspunkt et afsenderlandsprincip, dvs. at det er lovgivningen i det land, hvor tjenesteyderen er etableret, der regulerer forholdet mellem parterne. Deraf følger endvidere et krav om gensidig anerkendelse. Det betyder, at de danske myndigheder skal respektere, at tjenesteydere, som er etableret i et andet EU/EØS-land, alene er undergivet lovgivningen i etableringslandet for så vidt angår retsområder omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Forbrugerbeskyttelsessamarbejde

Forordning 2006/2004/EF om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet trådte i kraft i 2005. Det overordnede formål er at etablere et formelt og bindende samarbejde mellem de europæiske håndhævelsesmyndigheder med henblik på at styrke håndhævelsen af forbrugerreguleringen i EU. Som følge af forordningen har hver medlemsstat udpeget en eller flere myndigheder, der varetager forpligtelserne i forordningen og et kontaktpunkt, der sikrer behørig

koordination mellem de udpegede myndigheder. I Danmark er det Forbrugerombudsmanden.

Forbudsloven

Loven om forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser (forbudsloven) blev vedtaget i december 2000, som en gennemførelse af reglerne i direktiv 98/27/EF om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser.

Det overordnede formål med reglerne er at koordinere medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for at sikre et velfungerende indre marked gennem en mere effektiv beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser. Forbudsloven har ikke længere nogen større praktisk betydning i Danmark, da det europæiske myndighedssamarbejde vedrørende forbrugerbeskyttelse nu i større grad varetages under forordningen om forbrugerbeskyttelse (forbrugerbeskyttelsessamarbejdet).

Gruppefritagelsen for kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis

Forordning 330/2010/EU og bekendtgørelse nr. 739 af 23. juni 2010 om gruppefritagelse for kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis har til formål at identificere typer af vertikale aftaler mellem erhvervsdrivende, der generelt er fritaget fra det konkurrenceretlige forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler.

Gruppefritagelsen gælder kun for aftaler mellem erhvervsdrivende og kun for aftaler om køb og salg af varer eller tjenesteydelser indgået mellem ikke-konkurrenter (vertikale aftaler). Samordnet praksis er også omfattet, og hermed menes koordinering af adfærd uden at indgå en egentlig aftale.

Gruppefritagelsen identificerer også typer af vertikale aftaler, der indeholder alvorlige konkurrencebegrænsninger, og som derfor er ulovlige. Det kan fx være vertikale aftaler, der indeholder bindende videresalgspriser eller visse former for områdebeskyttelse.

Der skelnes mellem aktivt salg og passivt salg. Ved aktivt salg forstås aktiv henvendelse til individuelle kunder, og ved passivt salg forstås besvarelse af uopfordrede henvendelser fra individuelle kunder. Som udgangspunkt kan begrænsninger i en erhvervsdrivendes aktive salg være lovlige, hvorimod begrænsninger i en erhvervsdrivendes passive salg som udgangspunkt vil være ulovlige.

En erhvervsdrivendes salg via internettet betragtes generelt som en form for passivt salg. Hindringer i adgangen til at sælge via internettet vil derfor som udgangspunkt udgøre en alvorlig konkurrencebegrænsning i strid med forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler.

Lov om Bruxelles I-forordningen og kontraktskonventionsloven

Danmark er tilknyttet Bruxelles I-forordningen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og

handelsretlige område på mellemstatsligt grundlag i medfør af en parallelaftale, og forordningen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006 med senere ændringer.

Rom I-forordningen erstatter konvention 80/934/EØF om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser (Rom-konventionen), som er gennemført i dansk ret ved kontraktskonventionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 139 af 17. februar 2014.

Da retsgrundlaget for Rom I forordningen er EF-traktatens artikel 61, litra c, jf. artikel 65, finder forordningen ikke anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender).

Twister om hvilket lands retsregler, der skal finde anvendelse ved afgørelsen af retskonflikter vedrørende kontraktlige forpligtelser, skal derfor i Danmark løses efter Rom-konventionen.

Det følger af Rom-konventionens artikel 5, stk. 2, at parternes lovvalg ikke kan medføre, at en forbruger berøves den beskyttelse, der tilkommer ham i medfør af ufravigelige regler i loven i det land, hvor han har sin bopæl, såfremt der i dette land forud for aftalens indgåelse er fremsat særligt tilbud over for ham eller er foretaget reklamer, og han der har foretaget de handlinger, der fra hans side er nødvendige for aftalens indgåelse. Det samme gælder, hvis den anden part har modtaget forbrugers bestilling i dette land.

Rom-konventionens bestemmelse om forbrugeraftaler svarer til, men er ikke enslydende med Rom I forordningen, og indeholder ikke en henvisning til at den erhvervsdrivende ”retter sin virksomhed mod den medlemsstat, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl”, som anført i forslaget artikel 1, stk. 5.

Momsregler

Momsområdet er harmoniseret, og den danske momslov er en implementering af det fælles EU-Momssystemdirektiv. Leveringsstedet er som udgangspunkt bestemmende for til hvilken medlemsstat, der skal afregnes moms.

Det betyder, at f.eks. en tysk erhvervsdrivende, der sælger til en dansk forbruger, efter gældende regler skal betale moms i Danmark, da det er her varen leveres, og her forbruget finder sted, hvis den erhvervsdrivende afsætter varer for et beløb, der overstiger den danske fjernsalgsgrænse. Dog skal der betales tysk moms, hvis varen afhentes af den danske forbruger i Tyskland, eller hvis den danske forbruger selv står for at arrangere transporten f.eks. via en selvstændig fragtfører. Leveringsstedet betragtes i denne situation for at være i Tyskland.

Det forsøges i videst muligt omfang at begrænse en forretningsmodel, hvor den erhvervsdrivende *indirekte* står for transporten af varen til forbrugeren. Der er fx begrænsninger for, i hvilket omfang den erhvervsdrivende må reklamere for transportfirmer, der tilbyder at transportere varen.

Prisfastsættelse på bøger

Det danske bogmarked er fuldt liberaliseret. På baggrund af politisk aftale af 23. oktober 2009 blev den sidste rest af fastprisdiskontingen fra Konkurrenceloven fjernet, således at de danske bogpriser blev helt fri med virkning fra 1. januar 2011.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionen har fremsat forslag til en forordning, der ikke skal implementeres, men vil gælde umiddelbart i medlemslandene. Da forordningen medfører ændringer af en række gældende direktiver, kan det dog tilsvarende blive nødvendigt at ændre de danske regler i medfør heraf.

Forbrugerbeskyttelsessamarbejde – forordning (EF) 2006/2004

Såfremt forordningsforslaget vedtages i sin foreliggende form skal anvendelsesområdet i forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet ændres. Denne ændring er en del af Kommissionens foreslåede revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet.

Forbudsloven

Såfremt forordningsforslaget vedtages i sin foreliggende form skal anvendelsesområdet i forbudsloven ændres.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at skabe en øget legitimitet i forhold til brug af forretningsmodellen, hvor der anvendes en selvstændig fragtfører i forbindelse med grænseoverskridende levering af varer.

Når forbrugeren anvender en selvstændig fragtfører, vil leveringsstedet være i den medlemsstat, hvor varen afhentes. Det betyder, at moms skal afregnes jf. ovenstående efter momssatserne i den medlemsstat. Det kan give et øget incitament for handel fra medlemsstaterne med lavere momssatser og derved resultere i et mindre provenu til den danske statskasse samt andre medlemsstater med et relativt højt afgiftstryk, som grænser op til medlemsstater med lavere afgiftstryk. Der kan desuden opstå en mindre administrativ udgift hos håndhævelsesmyndigheden, hvis forordningen medfører en øget sagsmængde. Det samme gælder for den myndighed, der udpeges som kontaktpunkt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

På den ene side forventes kravene om mere gennemsigtighed, herunder bedre muligheder for at sammenligne priser og sortiment på tværs af markeder, og lige adgang til varer og tjenesteydelser i bestemte situationer at kunne skabe mere konkurrence på det europæiske marked til gavn for forbrugere og erhvervsdrivende i både Danmark og i EU.

Dertil er det vurderingen, at bedre håndhævelse af eksisterende regler gennem blandt andet styrket myndighedssamarbejde kan skabe øget efterspørgsel, da forbrugere i højere grad kan føle sig trygge ved, at deres rettigheder kan håndhæves, når de f.eks. handler online i andre EU-lande.

På den anden side kan forslaget medføre negative konsekvenser for Danmarks e-handelsbalance såfremt andelen af danske forbrugeres e-handel i udlandet stiger. Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at vurdere forslagets konsekvenser for konkurrenceevnen, men faktorer såsom et højere omkostningsniveau og udfordringerne med et højere afgiftstryk i Danmark end i mange andre EU-lande kan spille ind.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det er den foreløbige vurdering, at forslagets forbud mod blokering og begrænsning af hjemmesider samt automatisk omdirigering vil medføre administrative omstillingsomkostninger for de omfattede erhvervsdrivende (dvs. erhvervsdrivende, som har mindst to lokale hjemmesider, som er tilpasset de forskellige markeder). Omstillingsomkostningerne vil bestå i, at erhvervsdrivende skal bruge tid på at udvikle og implementere den tekniske løsning, som gør det muligt for kunden at samtykke ved omdirigering til lokal hjemmeside. Endvidere vurderes det, at der vil være mindre løbende administrative byrder som følge af blandt andet løbende opdatering af den tekniske løsning.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre de administrative omstillingsomkostninger og de løbende administrative byrder forbundet med forslaget, da det er vanskeligt at fastslå antallet af danske erhvervsdrivende, som vil skulle tilpasse sig kravet. Det vurderes dog, at forbuddet ikke medfører væsentlige administrative konsekvenser, da det forventes at påvirke en relativ lille andel af danske erhvervsdrivende, hvoraf størstedelen vil være store virksomheder.

Forslaget vurderes endvidere at kunne medføre øvrige efterlevelseskonsekvenser i form af direkte udgifter til virksomhedernes håndtering af henvendelser fra udenlandske kunder, herunder etablering af fysiske afhentningssteder. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre udgifterne forbundet hermed, da det vil afhænge af, hvor mange kunder fra andre EU-lande, som ønsker at købe varer hos danske erhvervsdrivende og som ikke allerede kan tilgå disse i dag.

8. Høring

Kommissionens forslag blev sendt i høring i specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål den 25. maj. med frist for høringssvar den 8. juni. Der er modtaget svar fra Danmarks Rejsebureau Forning, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk og LO.

Generelle bemærkninger

Danmarks Rejsebureau Forening støtter forordningens tilsigtede formål om at fjerne diskrimination på baggrund af nationalitet eller bopæl for både forbrugere og virksomheder.

Dansk Industri (DI) støtter et velfungerende digitalt indre marked, men påpeger, at salgsvang, som foreslået i nærværende forslag, derimod risikerer at få særligt mindre og mellemstore virksomheder til helt at fravælge online handel. **DI** stiller spørgsmålstegn ved, om proportionalitetsprincippet er opfyldt i forhold til den foreslåede salgspflicht, ligesom **DI** er uenig med Kommissionens vurdering af, at det vil ”øge retssikkerheden” for de erhvervsdrivende og ”ikke pålægge de erhvervsdrivende nogen uforholdsmæssige omkostninger”.

Dansk Erhverv hilser Kommissionens ønske om at gøre det lettere for både virksomheder og forbrugere at handle på tværs af de enkelte medlemsstater velkommen. **Dansk Erhverv** ser dog en række problemer i forhold til selve forslaget, som forstærkes af, at forslaget behandler handel med varer, tjenesteydelser og digitalt indhold ens, selvom det er meget forskellige måder at handle på.

Dansk Erhverv bemærker, at man i titlen på forordningen ikke længere benytter ordet ”uberettiget”, men blot skriver ”geoblokering”. **Dansk Erhverv** påpeger, at det således fremstår som om, at alle former for geoblokering er ulovlige og skal bekæmpes.

Dansk Erhverv påpeger, at e-handelsbutikker, ligesom fysiske butikker skal have lov til at vokse og udvikle sig i deres eget tempo. **Dansk Erhverv** frygter, at især de små og mellemstore virksomheder vil blive ramt hårdt af det fremsatte forslag, da de ikke har ressourcerne til at yde kundeservice og reklambehandling på tværs af grænserne, og ikke nødvendigvis har de juridiske kompetencer, der skal til for at sikre, at de hele tiden har styr på, hvornår der er tale om et aktivt og et passivt salg.

Dansk Erhverv mener Kommissionen bør arbejde på at fjerne de barrierer, der i dag gør, at virksomhederne afholder sig fra at tilbyde deres varer på tværs af grænserne.

Dansk Erhverv gør opmærksom på den seneste Eurobarometerundersøgelse, hvor forbrugerne tilkendegiver, at de ved køb på udenlandske hjemmesider er mest bekymret for, at det er besværligt med eventuelle reklamationer. Ifølge **Dansk Erhverv** vil problemstillingen kun blive forstærket med forslaget.

Dansk Erhverv frygter, at forslaget kan åbne op for en omgåelse af momsreglerne, hvis netbutikken kan slippe for at betale dansk moms ved at henvise forbrugerne til en transportør. **Dansk Erhverv** mener, at det vil være konkurrenceforvridende for de danske virksomheder.

Forbrugerrådet Tænk er overordnet set tilfredse med Kommissionens initiativ om at få gjort op med geografisk blokering og andre former for forskelsbehandling af forbrugere i EU.

LO bemærker, at e-handel er kommet for at blive og ser gode muligheder for vækst for danske e-handelsvirksomheder både nu og fremover. **LO** er dog bekymret for forslagens tanker om, at forbrugerne i EU skal have bedre mulighed for at købe, hvor det billigst. **LO** mener, det er en for simpel tilgang at mene, at priser og vilkår skal være ens, bare fordi handlen foregår på nettet og påpeger, at lønninger, moms og omkostningsniveau er forskellige i EU. **LO** frygter, at forslaget vil stille lande med lavere lønomkostninger langt bedre og uundgåeligt føre til pres på danske lønninger, eller at e-handelen rykker til lande med lav moms og lavere lønomkostninger.

LO frygter, at forslaget vil skabe unfair konkurrence til skade for danske arbejdspladser, da det kun er de allerstørste netbutikker, der har kræfterne til at håndtere de mange forskellige nationale regler, som netbutikker skal forholde sig til, når de sælger over grænserne. Ifølge **LO** kan salgsplichten ende med at få mange af de små og mellemstore netbutikker til at opgive e-handel. Forslaget kan ifølge **LO** åbne op for en ny type forretningsmodel, der organiserer transporten af varer fra de billigste lande med den billigste moms rundt i EU. **LO** frygter, at forslaget kan føre til en omgåelse af momsreglerne, hvis netbutikken kan slippe for at betale dansk moms ved at henvise forbrugerne til en transportør.

Formål og anvendelsesområde

Danmarks Rejsebureau Forening finder det bekymrende, at Kommissionen ikke finder behov for, at transportsektoren skal være omfattet af forordningen. **Danmarks Rejsebureau Forening** nævner, Kommissionens egne undersøgelser viser, at forbrugere ofte udsættes for geoblocking ved køb af flybilletter. **Danmarks Rejsebureau Forening** mener derfor, at transportører bør inkluderes i forslaget for at sikre forbrugerne mod diskrimination og skabe lige konkurrencevilkår for udbyderne. Transportøren vil modsat rejsebureauet således ikke være omfattet af forslaget til forordning om geoblokering. **Danmarks Rejsebureau Forening** mener derfor, at der vil blive skabt en utilfredsstillende konkurrencemæssig situation, da to konkurrerende udbydere vil blive underlagt forskellige regelsæt. **Danmarks Rejsebureau Forening** mener ligeledes, at det bliver problematisk, da forordningen ikke omfatter køb med videre salg for øje.

Danmarks Rejsebureau Forening nævner, at luftfartsselskaber samt andre udbydere af turistmæssige ydelser ofte benytter sig af såkaldte ”agentportaler”. Agentportaler er kort beskrevet rejsebureauernes adgang til informationer om kampagner, priser, regler og lignende hos de respektive udbydere. Tillades geo-blocking fortsat for disse portaler, vil konkurrencesituationen forværres. Særligt i relation til transportører vil dette være problematisk, da transportører ikke vil være underlagt bestemmelserne i forordningen hverken i forhold til rejsebureauet, eller i forhold til slutkunden.

Danmarks Rejsebureau Forening vil derfor på det kraftigste opfordre til, at transportører inkluderes under forordningen. Alternativt kan udbydere under pakkerejsedirektivet undtages forordningens bestemmelser på linje med transportører.

DI er grundlæggende enig i, at diskrimination på baggrund af kunders nationalitet, bopæl eller hjemsted bør bekæmpes. Ifølge **DI** er spørgsmålet imidlertid, hvornår der foreligger en sådan diskrimination. **DI** påpeger, at servicedirektivets art. 20, stk. 2, indeholder en nuancering af dette spørgsmål, som er værd fortsat at holde for øje, nemlig at det ikke udgør ulovlig diskrimination, når forskellige adgangsbetingelser til en service er saglige og ”direkte begrundet i objektive kriterier”. **DI** støtter ønsket om at gøre det mere klart, hvornår noget er lovligt eller forbudt efter servicedirektivets art. 20, stk. 2. **DI** kan derfor som udgangspunkt støtte den foreslåede art. 1, stk. 6, som giver forrang til forordningen frem for servicedirektivet. Endvidere støtter **DI**, at de former for virksomhed, der er undtaget fra servicedirektivet i henhold til servicedirektivets art. 2, stk. 2, også foreslås undtaget fra forordningens anvendelsesområde, jf. art. 1, stk. 3.

I forhold til lovvalg og værneting (tvistløsning), jf. art. 1, stk. 5, mener **DI**, at en salgsplicht kan medføre, at spørgsmålet om lovvalg og værneting pludselig bliver relevant for sælgere, der ikke tidligere ønskede at sælge uden for deres eget geografiske område eller kun solgte til enkelte udenlandske markeder, men som nu vil blive tvunget til at sælge til hele EU. Det kan i følge **DI** f.eks. blive relevant om sælgers hjemmeside er på dansk, engelsk eller tysk, idet sproget på hjemmesiden kan have betydning for, om markedsføringen må anses for rettet mod udenlandske forbrugere. **DI** mener, at en salgsplicht kan øge sælgerens risiko forbundet med tvister ganske betydeligt, som normalt vil blive indregnet i den generelle produktpris, og derfor vil gå ud over kunderne på de markeder, sælgeren aktivt markedsfører sig.

Omkring lovvalg og værneting bemærker **Dansk Erhverv**, at det altid vil være op til en domstol at vurdere, om de mener, at aftalen ud fra en samlet betragtning har nærmere tilknytning til forbrugerens hjemland, og at det derfor alligevel vil være forbrugerens hjemlands regler, der finder anvendelse.

Definitioner

DI bemærker, at de foreslåede definitioner og begreber bør sammenholdes og, medmindre der er god grund til andet, ensrettes med den tilsvarende begrebsanvendelse i lignende EU-retsakter.

Adgang til onlinegrænseflader

DI støtter generelt den foreslåede øgede transparens. **DI** påpeger dog, at det er uklart, hvad der nærmere ligger i, at forbuddene ikke gælder, hvor adgangsbegrænsningen eller omdirigeringen kræves ved lov. **DI** vil gerne vide, hvorvidt det medfører, at erhvervsdrivende potentielt kan straffes, hvis den erhvervsdrivende har installeret adgangsbegrænsning eller omdirigering, og hvis den ikke har det, afhængig af hvad der måtte gælde af nationale særregler i alle medlemsstater. **DI** fremhæver, at såfremt det er tilfældet, vil den foreslåede bestemmelse medføre væsentlige administrative byrder.

Da **Dansk Erhverv** ikke ønsker en salgspflicht, mener de heller ikke, at det giver mening, at forbrugerne skal sikres adgang til hjemmesider, hvor de ikke har adgang til at benytte sig af de tilbud, der er på hjemmesiden. **Dansk Erhverv** supplerer med, at det skal bemærkes, at virksomhederne blandt andet benytter sig af geoblokering eller rerouting for at sikre sig, at forbrugerne kommer hen på hjemmesider, hvor produkterne passer til forbrugers hjemland.

Hvis det prioriteres at sikre den specifikke form for gennemsigtighed – hvor forbrugere kan se varer til priser de ikke har adgang til at købe – bør der ifølge **Dansk Erhverv** skelnes mellem blokering af hjemmesider og omdirigering (rerouting). Det er **Dansk Erhvervs** indtryk at blokering sjældent benyttes andre steder end der, hvor der faktisk er et lovkrav om det (som eksempelvis på alkohol, spil og tobak). **Dansk Erhverv** mener derfor, at et forbud hverken vil være nogen særlig hjælp for forbrugerne eller nogen væsentligt ulempe for virksomhederne. I forhold til omdirigering er det **Dansk Erhvervs** holdning, at de erhvervsdrivende fortsat bør kunne benytte sig af omdirigering således, at forbrugerne henvises til hjemmesider, hvor de også kan gennemføre et køb. Såfremt det foreslåede forbud mod omdirigering fastholdes, skal det sikres, at både samtykkeordningen i bestemmelsens stk. 2 og oplysningskravet i bestemmelsens stk. 4 kan efterleves med mindst mulige administrative og økonomiske omkostninger for de erhvervsdrivende.

Forbrugerrådet Tænk gør opmærksom på, at forbrugerne i lang tid har været ramt af forskellige blokeringer, som forhindrer dem i at købe varer i webshops på tværs af landegrænser på grund af deres nationalitet eller bopæl samt oplever prisdiskrimination, der betyder, at en dansk forbruger kan ende med at skulle betale mere for samme produkt end f.eks. en tysk forbruger. **Forbrugerrådet Tænk** er således positiv stemt overfor, at Kommissionen vil forhindre en kunstig opsplittning af markederne og styrke forbrugernes rettigheder.

Adgang til varer og tjenesteydelser

i) Salg af varer uden levering

DI er imod art. 4, stk. 1, litra a, som de mener potentielt pålægger virksomhederne en salgspflicht af varer til markeder, som virksomheden ikke ønsker at være aktiv på. Det gælder ikke mindst, når vi taler små- og mellemstore virksomheder, som tvinges til at sælge til kunder i andre lande, hvor virksomheden ikke har en chance for at overskue konsekvenserne, og hvor virksomhedens organisation ikke er gearet til udfordringen.

DI gør opmærksom på en lang række problemer ved den foreslåede salgspflicht for varer, som ifølge **DI** er helt utilstrækkelig belyst i Kommissionens konsekvensanalyse:

- 1) *Øgede omkostninger i forbindelse med reparation og omlevering*
- 2) *Muligheden for after-sales-service påvirkes negativt.* **DI** påpeger, at det bliver i det hele taget mere almindeligt at leje/lease frem for at eje, og der vil ofte være service forbundet hermed.
- 3) *Mærkning og produktsikkerhed.* Mærkning har implikationer for både branding, information og produktsikkerhed. Det øger ifølge **DI** risikoen for, at kunden anvender produktet forkert, hvis sådan information ikke findes på brugerlandets sprog. Det kan både medføre en øget sikkerhedsrisiko for forbrugeren og flere omkostninger til håndtering af kundeklager samt et dårligere renommé for sælgeren.
- 4) *Nationale standarder/krav.* Der findes mange nationale standarder/krav på produktområder, hvor man risikerer, at der bliver solgt varer, der ikke kan bruges, eller som er ulovlige i kundens hjemland.
- 5) *Konkurrenceret.* Opgør med princippet om, at virksomheder, der ikke er dominerende, selv kan bestemme, hvem de ønsker at handle med.
- 6) *Momsspørgsmål vil potentielt blive mere byrdefulde.*
- 7) *Kreditbetingelser.* Det vil ifølge **DI** være væsentligt mere omkostningsfuldt at indkræve penge fra dårlige betalere i andre EU-lande end i ens eget land. Det gælder særligt for danske virksomheder og andre danske kreditorer, fordi Danmark på grund af retsforbeholdet ikke er omfattet af småkravs- og betalingspåkravsforordningerne.

Dansk Erhverv er imod indførelsen af en de facto salgspflicht for virksomhederne. **Dansk Erhverv** understreger, at det ikke er pligten til at levere inden for den erhvervsdrivendes normale leveringsområde, der vil være byrdefuldt for især de små og mellemstore virksomheder, men derimod alle de efterfølgende forpligtelser, der gælder i medfør af anden lovgivning. **Dansk Erhverv** nævner dertil usikkerheden om, hvad der er aktivt salg og passivt salg. **Dansk Erhverv** bemærker, at EU-domstolen i deres afgørelser har en vidtgående fortolkning af, hvornår der er foretaget et aktivt salg. Endvidere mener **Dansk Erhverv**, at det er uklart, hvad der præcis ligger i, at forbrugerne skal kunne købe på de samme betingelser, som forbrugerne i den erhvervsdrivendes hjemland.

Dansk Erhverv fremhæver, at bestemmelsen må ses i sammenhæng med de gældende forbrugerregler ift. reklamation, fortrydelsesfrist og varens overgang. **Dansk Erhverv** mener, at i situationer med passivt salg, hvor det er forbrugeren, der suverænt vælger befragteren, bør fortrydelsesfristen begynde at løbe fra det tidspunkt, hvor den erhvervsdrivende har leveret på den af forbrugeren angivne adresse, også selvom denne er hos en befragter. Risikoen for varens hændelige undergang bør ligeledes overgå til forbrugeren på det tidspunkt, hvor der er sket levering på den af forbrugeren angivne adresse.

Såfremt salgsplichten i artikel 4, stk. 1, litra a i det fremsatte forordningsforslag ikke fjernes, bør det ifølge **Dansk Erhverv** præciseres, at butikken alene kan pålægges at betale for transporten til og fra det oprindelige leveringssted i forbindelse med reklamationer. Da der er tale om et salg, som den erhvervsdrivende er tvunget til at gennemføre via reglerne i den foreslåede forordning, bør det ikke være den erhvervsdrivende, der bærer forsendelsesomkostningerne, når forbrugeren efterfølgende får transporteret varen videre til en medlemsstat, som den erhvervsdrivende ikke leverer til.

Forbrugerrådet Tænk er tilfredse med hovedreglen om, at virksomheder ikke må afvise forbrugere. Det er dog **Forbrugerrådet Tænks** overbevisning, at en decideret leveringspligt i stedet for en salgsplicht vil være en bedre løsning, da man dermed undgår et ekstra købsled for forbrugeren.

Forbrugerrådet Tænk fremhæver, at den manglende leveringspligt kan give anledning til bekymring og tvister i forhold til de 14 dages fortrydelsesret og risikoen overgang ved beskadigede produkter ved ankomst til forbrugeren. Forbrugeren kan også risikere at skulle betale så meget for de ekstra transportomkostninger, fra virksomhedens leveringssted til sin bopæl, at den prismæssige fordel falder bort.

ii) Adgang til elektronisk leverede tjenesteydelser

DI kan støtte forslaget art. 4, stk. 1, litra b. om elektronisk leverede tjenesteydelser.

Dansk Erhverv har med tilfredshed noteret, at forslaget ikke længere indeholder adgang til leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretlige beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser, hvilket hovedsageligt vil sige musik. **Dansk Erhverv** advarer imod, at de ophavsretligt beskyttede værker også skal være en del af forordningen.

Det er **Dansk Erhvervs** holdning, at hvis EU gennemtvinger, at forbrugere skal have krav på adgang til musiktjenester i andre lande, kan det danske marked derfor potentielt blive undermineret af lande med lavere lønningsniveauer m.v. Endeligt mener **Dansk Erhverv**, at der er risiko for, at streamingtjenester vil arbejde med én international version, hvor forbrugere ikke får samme lokalt tilpassede version.

Forbrugerrådet Tænk er uforstående over for, at ikke-audiovisuelle, digitale produkter som e-bøger, musik og computerspil ikke er omfattet af forslaget, da der også på dette område er behov for et opgør med geografisk blokering, som hindrer forbrugerne i lovligt at tilgå et stort udbud på tværs af EU-grænser.

Endvidere bemærker **Forbrugerrådet Tænk**, at streaming af film, serier og liveudsendelser er ekskluderet fra forslaget. **Forbrugerrådet Tænk** forventer, at dette område bliver taget med i Kommissionens varslede udspil senere på året, da geografisk blokering og diskrimination af forbrugere nærmere er reglen end undtagelsen i denne sektor.

iii) Tjenesteydelser modtaget i andre medlemsstater

DI støtter forslagens art. 4, stk. 1, litra c, vedr. salg af tjenesteydelser, som leveres der, hvor sælger opererer, men hvor kunden omvendt ikke er statsborger, har sin bopæl eller sit hjemsted. Det er **DI's** opfattelse, at situationer, som denne formentlig allerede er i strid med servicedirektivets art. 20, stk. 2, i dag.

I forhold til udbydere af tjenesteydelser er **Dansk Erhverv** af den opfattelse, at der kan være helt legitime grunde til, at nogle tjenester udbydes til forskellige priser alt efter forbrugerens nationalitet også i de situationer, hvor tjenesteydelsen leveres i virksomhedens hjemland. Eksempelvis nævner **Dansk Erhverv**, feriehusudlejere, hvor tyske lejere skal købe en forsikring, der dækker i tilfælde af udlejerens konkurs.

Dansk Erhverv mener, at forslaget kan føre til, at virksomheder bliver tvunget til at medregne udgifterne for f.eks. nationale regler i de lande, hvor en forsikring for eksempel ikke er obligatorisk. **Dansk Erhverv** mener, at det kan betyde højere priser for en stor del af forbrugerne, som har ringe købekraft og føre til et ringere udbud, fordi der ikke vil være forretning i at levere alt til alle, og visse ydelser derfor ikke vil blive udbudt.

Konsekvensen af det fremsatte forslag vil ifølge **Dansk Erhverv** være, at man som serviceudbyder ikke længere kan målrette tilbud til andre lande. **Dansk Erhverv** skriver, at der ikke er forslag om en lovpligtig fælleseuropæisk pris, men mener omvendt, at hvis det bliver lovpligtigt at sælge til alle EU-borgere på alle platforme vil forbrugerne lede efter den billigste pris, også selvom forbrugerne måske ikke er opmærksomme på, at det ikke er et fuldstændig identisk produkt de får.

Såfremt det ikke er muligt at fjerne bestemmelsen i artikel 4, stk. 1, litra c, så opfordrer **Dansk Erhverv** til, at bestemmelsen ændres således, at det fortsat vil være muligt i et begrænset antal uger at køre målrettede tilbud i individuelle medlemsstater uden, at et sådan tilbud skal kunne udnyttes af forbrugere i andre medlemsstater.

iv) Undtagelse hvor der gælder særlige nationale regler

DI skriver, at det ligesom i art. 3 er uklart i artikel 4, hvordan undtagelsen fra bestemmelsen skal forstås. **DI** mener, at det er uholdbart, hvis erhvervsdrivende både kan være underlagt strafansvar, hvis de sælger og ikke sælger, afhængigt af eventuelle nationale særregler, og derfor tvinges til at sætte sig ind i reglerne i alle EU/EØS-lande.

Betalingsmidler

Dansk Erhverv er som udgangspunkt enig i, at der ikke bør kunne diskrimineres på baggrund af nationalitet eller bopæl i forbindelse med betalingerne.

Aftaler om passivt salg

DI mener, at såfremt producenter og distributører pålægges en salgspflicht, som foreslået af Kommissionen, må det forventes i meget vidt omfang at underminere de eksklusive distributionssystemer, som benyttes i dag. Det vil ikke være særligt attraktivt at fungere som eksklusiv distributør, når man i princippet skal konkurrere med både producenten selv samt alle dennes øvrige eksklusive distributører på dit eget tildelte område. Det samfundsøkonomiske rationale bag lovlige eksklusivaftaler undermineres således.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen deler intentionen om at understøtte en bedre integration af det digitale indre marked, herunder at gøre det lettere at e-handle på tværs af grænserne i det indre marked. Derudover ser regeringen gerne, at Kommissionen ligeledes sigter efter at forbedre de generelle rammevilkår for e-handel.

Regeringen er optaget af at sikre en fornuftig balance mellem hensynet til virksomhedernes forretningsmodeller på den ene side og hensynet til forbrugernes mulighed for at træffe aktive og velinformerede valg, når de handler online på den anden side.

I forlængelse heraf er regeringen skeptisk i forhold til, at forslaget muligvis kan medføre øgede omkostninger for bl.a. små- og mellemstore virksomheder. Regeringen er opmærksom på, at forslaget indeholder en række uklarheder i forhold til bestemmelserne vedrørende adgangen til varer og tjenesteydelser, blandt andet vedrørende moms, omfanget af virksomhedens forpligtelser samt forbrugerrettigheder. Regeringen lægger vægt på at belyse og afklare de praktiske konsekvenser heraf, særligt i forhold til den foreslåede salgspflicht.

Regeringen er desuden kritisk over for, at forslaget kan åbne yderligere op for, at afgiftsprovenuet reduceres i medlemsstater med relativt højere afgiftstryk. Regeringen lægger derfor vægt på, at der opsættes værn, som forhindrer forretningsmodeller, hvor der systematisk drages fordel af medlemsstaternes forskellige afgifter og momssatser.

Regeringen støtter, at udbud af elektronisk leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser, ikke er omfattet af forslaget.

Regeringen støtter som udgangspunkt, at der skabes større gennemsigtighed for europæiske forbrugere og virksomheder, som handler online. Det er imidlertid afgørende, at løsningen ikke resulterer i unødige byrder for virksomhederne eller skaber uklarhed om forbrugernes rettigheder.

Regeringen bakker op om forslagets initiativer, der skal skabe bedre og mere ensartet håndhævelse af eksisterende regler, blandt andet ved at styrke forbrugerbeskyttelsessamarbejdet i forbindelse med revision af det eksisterende myndighedssamarbejde på forbrugerområdet (forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde).

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.